

dotta, e törvény szerint „a villamosenergiát és — amennyiben a dolgokra vonatkozó jogszabályok rájuk állanak, a joguralomnak alávethető egyéb energiákat általában dolgoknak kell tekinteni. Ezeképezt a villamosenergiát és általában az említett egyéb energiákat a büntetőtörvények alkalmazása szempontjából is úgy kell tekinteni, mintha dolgok volnának”.

Nagyon érdekes és éppen olyan helyes rendelkezése a törvénynek, hogy az engedélyes ellen vezetett végrehajtás során, nemkülönben az engedélyes csődjében vagy a létrejött kényszerezegység értelmében fogánatosított értékesítés esetében a már üzembe helyezett villamosművet csak mint jogi egységet vagy a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával megállapított terv szerint megosztva engedi csak értékesíteni.

A törvény 58. §-a az *Országos Energiagazdasági Alapot* létesíti, amely az állami költségvetés keretében évenként megállapítandó hozzájárulásból és törvény alapján fizetendő bírságpénzekből alimentálódik és az energiaellátás fejlesztésének céljaira szolgál, a 60. §. az *Országos Energiagazdasági Tanácsot* állítja fel a törvény végrehajtásával és általában az ország energiagazdaságával kapcsolatos kérdésekben véleményadás céljából.

Az engedélyes és a fogyasztó közötti egyes vitás kérdések elintézését a törvény a kir. Kúrián alakuló *külön bíróság* elé utalja, amely az elnökön felül négy tagból áll.

A még 1931-ben kihirdetett törvénnyel kapcsolatban az év közepe óta több rendelet jelent meg. Így a 40.000/1934. K. M. sz. r. a törvény végrehajtása tárgyában. Ez a rendelet a törvényt 1934. október hó 1. napjával léptette életbe. A merőben közigazgatási, illetve iparrendészeti természetű rendeleteken kívül megjelent a 33.700/1934. I. M. sz. r. villamosmű átalakító vagy kapcsolóberendezésnek vagy tartószerkezetének elhelyezése céljából létesített használati szolgálat és építmenyi jog telekkönyvi bejegyzésének szabályozása tárgyában, a 33.800/1934. I. M. sz. r. villamosművek ügyeiben a kir. Kúrián eljáró külön bíróságról és a 60.000/1934. K. M. sz. r. villamosművek céljára alapítható használati szolgálat és építmenyi jog szabályai tárgyában.

Bírói letét kiszolgáltatását elismerő okirat illetéke. Ezt a kérdést legutóbb a 163.600/1927. P. M. sz. r. szabályozta, és pedig lényegileg akként, hogy a bírói letét kiszolgáltatását elismerő okirat (amely nyugta, ha pénzről szól, átvételi elismervény, ha más ingórol van benne szó) 0.5% (illetve a rendkívüli pótlék folytán 0.6%) illeték alá esik, amely azonban legfeljebb 2.— P. A f. évi október 13-án megjelent és ugyanakkor hatályba is lépett 142.000/1934. P. M. sz. r. erészben a helyzetet akként változtatta meg, hogy a 0.5, illetve 0.6%-nak 2.— P-ben való maximálását elhagyta. Ezt a korlátot az új rendelet csak abban a kivételes esetben tartja fenn, ha a letétet magának a letevőnek vagy más olyan személynek utalják ki, aki a rendelkezésre álló adatok vagy az előterjesztett bizonyítékok szerint a

letétbe helyezett összegnek vagy tárgynak a letétbehelyezés előtt tulajdonosa volt. Ez az eset forog fenn pld. akkor, ha hagyatéki eljárás során biztosítás céljából a bírói letétbe helyezett pénzt vagy hagyatéki vagyontárgyakat az örökös részére utalják ki, vagy pld. ha alperes a biztosítási végrehajtás elkerülése végett nyújt bírói letétet, felperest a bíróság keresetével elutasítja, és a letétet a bíróság alperesnek utalja vissza.

Ha a letét kiszolgáltatása postatakarékpénztári úton történik, az illetéket a kiutalás alá eső összegből vonják le.

Dr. Balla Ignác.

Magánjogi Törvénykönyvünk javaslatának 1130. §. ut. bekezdéséhez. Adassék-e meg valamely kétoldalú szerződés esetében az egyik szerződő félnek — például az eladónak — azon jog, hogy a szerződéstől elállhasson, a szolgáltatást megtagadhassa, ha a másik szerződőfélnek, a vevőnek vagyoni viszonyai miatt az elnyszolgáltatást elvárni nem lehet?

Ezen kérdés szabályozásánál két időpontot kell megkülönböztetni. Ha a vevő fizetéseképtelensége a szerződés megkötése után állott be, önmagától értetődik, hogy az eladót szolgáltatásra nem kötelezhetjük (Német Ptk. 321. §., Svájci kötelmi jog 83. §., Mt. 1130. §. ut. bek. 1. mondata).

De quid sit iuris, ha a másik szerződő félnek, a vevőnek rossz vagyoni viszonyai már a szerződés megkötésének idejében fennforognak? Ez esetben két lehetőség van: ha az eladó a vevőnek ezen rossz vagyoni viszonyait *ismerte*, de se ipso queri debet, volenti enim non fit injuria. Ha azonban ezen rossz vagyoni viszonyokat nem ismerte, de *ismerhette*, az 1130. §. utolsó bekezdésének második mondata szerint a szolgáltatás megtagadásának joga nem illeti meg. Ezen második mondat szerint tehát az eladó kötelessége a vevő vagyoni viszonyairól magát informálni, mielőtt a szerződést megkötí, mert ha ezt nem teszi, a szolgáltatás megtagadásának joga őt nem illeti meg. Az 1130. §. utolsó bekezdésének második mondata az osztrák polgári törvénykönyv 1052. §-ából származik, mely a harmadik novella (Kaiserliche Verordnung vom 19. März 1916 Nr. 69. R. G. Bl.) 115. §-ának szövegezésében most így szól:

„Wer auf die Übergabe dringen will, muss seine Verbindlichkeiten erfüllt haben oder sie zu erfüllen bereit sein. Auch der zur Vorausleistung Verpflichtete kann seine Leistung bis zur Bewirkung oder Sicherstellung der Gegenleistung verweigern, wenn diese durch schlechte Vermögensverhältnisse des anderen Teiles gefährdet ist, die ihm zur Zeit des Vertragsschlusses nicht bekannt sein mussten.“

Ezen 1052. §. ugyanazon jogszabályt akarja kifejezésre juttatni, melyet sokkal világosabban szövegezet meg az osztrák oberster Gerichtshofnak 1911. november 11-én kelt Judikatenbuchba 195. sz. alatt felvett teljesülési határozata (Plenissimarbeschluss, közli az osztrák Justizministerialverordnungsblatt